

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

01.april 2020

IIA2020/18

Uunga siunnersuut: Nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaat nr.xx, xx.xxx-imeersoq

(Tunillaassuinerup pinaveersaartinniarnerani siaruarnaveersaartinniarneranilu aamma sullissiniarnermi pisariaqartitat il.il. qulakkeerniarneranni iliuuseqartoqarsinnaanermut annertusaaneq)

Naalakkersuisut kissaateqarput Kalaallit Nunatsinni pisut ilungersunartorujussuarmik inissisima-soqarnera peqqutigalugu ullumikkut Inatsisartut immikkut ittumik inatsisissamik suliaqaqqulluta ataatsimiissasugut.

Siullermik Naalakkersuisut nersualaaqqaarumavagut sulilluarnerinut. Nualluussuup tuniluuttut nu-narsuarmioqatigiinnut ilungersunartumik atugaqartitsisup Nunatsinnut apuunnerani akisussaaffim-mik kusanartumik tigusinerinut aammalu innuttaasunut qanimut suleqateqarlutik toqqisisimanis-samut siuttuunertik takutimmassuk. Sulilluarnerisa kingunerisaanik qujanartumik maannamut ajor-nerusumik atugaqanngilagut. Qujanaq akisussaaffik tamatta sinnerluta kusanartumik tunnisuimal-lusilu ingerlatsinissinnut minnerunngitsumillu peqqinnissaqarfimmi sulisorpassuit allallu inui-aqatigiit unittuunngilluinnarnissaannik tunniusimallutik ulloq unnuarlu sullittunut qujaniarnerput apuukkusupparput.

Pissutsit takorlooreersimasinnaanngisavut ullutsinni atuupput, maani nunarsuarlu tamakkerlugu. Inuiassuit tupaqqavugut, ernumavugut aammalu inuiassuit napparsimarrapput. Inuiassuit akorn-anni nualluussuup nassatarisaanik inuppassuit toqorarput, inuppassuit perulupput aammalu in-uppassuit ullut tamaasa suli aattorneqarput.

Ernumanartut pinngitsoorniarlugit nualluussuullu corona virusip covid 19-ip siaruuttaalineqarnis-saanut suliniarnermi tamakkiisumik uagut suleqataassuugut tunuliaqutaassuugullu.

Nualluussuaq parteeqaranilu qalipaateqanngilaq kisiannili nunarsuarmioqatigiit tamarmik ataatsi-moorluta akiorniassallugu sulissuugut immitsinnut ilinniarfigaluta aammalu immitsinnut isigaluta periutsit iluattittut aammalu periutsit iluatsinngitsut ilinniarfigalutigit.

Inatsisartigut inatsisit akuerineqarsimasut martsip 16-ata kingorna, tassalu Nunatsinni covid-19-imut tunillatsissimasoq siulleq pasitsanneqarneranit ersersinneqarpoq inatsisit atutereersut akiuiniernermi naammanngitsut, tamanna aamma soorlu Danmarkimi takugippot Folketingimilu aamma immikkut inatsisissamik suliaqartariaqarneranik akuersisariaqarneranillu kinguneqartoq.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Naalakkersuisut folketingimi issatsiannguaq inatsisissaq akuersissutigineqartoq annertuumik tunngavigaat, tupinnanngitsumik.

Qujanartumik innuttaasut pisortat inassuteqaataat peqqussutaallu malippaat taamaasilluni mianersornerup nassatarisaanik nualluussuup siaruatsaolineqarnerani suleqataallutik. Toqqisisimanarpooq nuannaajallannarlunilu pisariaqarfiani uagut kalaallit qanoq ataatsimuullaqqitsignerput immitsinnullu qanoq illersullaqqitsignerput takullugu. Tuppalliutiginngitsuugassaanngilaq sanngiinnerusortatsinnut illersiumalluta qanoq annertutigisumik inuttut pilliuteqarsinnaaneq inuiaqatitsinni takullugu.

Taamaakkaluartoq inoqarpoq peqqussutinik innersuussinernillu malinninnissaminnik peqqutissaqanngitsutut misigisimasunik iliuuseqartunillu. Taakkua mianersugaalliornerisa kingunerisaanik inuit allat tunillatsissinnaanerinik aammalu ulorianartorsiortissinnaanerinik inissisimatitsipput. Taakkua pissusilersornerisa toqqisisimannginneq angisooq nassataritittarpaat aammalu pisariaqanngitsumik pinngitsoortinneqarsinnaasumillu tunillaassuunneq pilersissinnaavaat. Tamanna pinngitsoortinniarlugu sukaterineq pisariaqartoq paasilluarparput iliuuseqarniarnermilu tunuli-aquataanerput nalunaarutigaarput.

Inatsisissatigut sukaterineq pisariaqarpoq. Inatsisissatigut inuiaqatigiit aaqqissugaanitsinni nukittunerusumik illersorsinnaasumillu inissisimanissarput pisariaqarpoq. Inatsisissatigut tamat oqartussaaqataanerata aqqani inuit illersorneqarnissaat pisariaqarpoq. Inatsisissatigut tunngaviusumik inatsiseqarnerup inuit illersorneqarnerat ataaqqineqarluni sinaakkuteqarnissamik qulakkeerinninnsaqaq pisariaqarpoq. Inatsisissatigut inuiaqatigiinni unamminartoq akiorneqarniarnerini sakkussat pisariaqartut qulakkeerneqarnerisigut toqqisisimaneq atuutsitsiniarnermilu nalorninnginnissaq qulakkeerneqarnissaq pisariaqarpoq.

Ulluni makkunani inuit pisinnaatitaaffii tungavigalugit isummersoneq tusaavarput, aamma taamaat-tussaavoq. Inatsisiliornerit tamarmik inuit pisinnaatitaaffiinik illersuisumik aammalu uniungitsumik ingerlatsinissami pisussaaffik pioreerpoq. Inuit illersorumallugit inuillu inatsisitigut illersorneqartumik tunngaveqartumik inatsiseqarnissaq qitiuvoq, tamannalu Naalakkersuisut aamma sulinerminni qitiutippaat.

Inuiaqatigiittut aaqqissugaanitsinni tunngaviusumik inatsimmik tunngaveqartumik ingerlatsinissanni sinaakkutissat tamarmik taassuma iluani pisut piginnaatitsissutip namminerisamik takutippaa. Pisaanerup aggulunneqarnera aammalu atuutsinneqarnera tunngavigalugu ingerlatsineq toqqisisimanartoq illersugaraarput, tunaartaraarput siunnerfigaarpullu.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Nualluussuup akiorniarneqarnerani qaatusimasumik, toqqissisimasumik, peqataatitsiffiusumik, qaammarsaaviusumik, mianersortumik, akisussaaqataaffiusumik siaruatsaalioqataaffiusumillu inatsisitigut patajaatsumik paatsuugananngitsumillu tunngaveqarluni ingerlanissatsinnut Naalakkersuisut innersuussaqarnerini tamakkuusumik tunuliaqutaanerput erseqqissarusupparput.

Inuaqatigiinni sanngiinnerusortavut, utoqqartavut nunaqqativullu tamaasa illersorumallugit sullit-tortavut sakkussaanik inatsisitigut atugassaatigut tunuliaqtserpavut.

Inatsisissat uuma atuuttup taartissaanik Naalakkersuisut suliaqalersaernerat ilassilluarparput. Inatsisissatut siunnersuummi atuuffissaanut siunniussarineqartoq ullulerneqarsimasoq isumaqarpugut uniffiginagu Tunillaassortumik Nappaalanersuaqarnermut Ataatsimiititaliarsuup mianersoq-qusinerata aammalu ulorianartumiikkunnaarnerput nalunaarutigineqarnissaata tungaanut atuutissasoq isumaqarpugut, taakkummatami sinaakkusiisut inuaqatigiinni qanoq iliuuseqarnissatsinnut aammalu peqqusissutai innuttaasunit malinneqarnissaannik innersuussaqartuuusut. Soorunami siumooreersumik ilisimangilarput nualluussuup qanoq sivisutigisumik tuniluussinnaanera piunersoq taammaammat siumooreersumik aamma ulluleereersinnaannngitsugut isumaqarpugut. Minnepaamik Naalakkersuisut inatsisissap nutaassap piareerluni akuersissutigineqarnissaata tungaanut inatsisissaq atuutissasooq isumaqarpugut.

Inuaqatigiit ataqqineqarlutik, angerlarsimaffii ataqqineqarlutik, nunap peqqussutai ataqqineqarlutik, ikiqatigiiffiusumik peqataatitsiffiusumillu nualluussuup akiorniarneqarnerani inatsisitigut sak-kussatigut tunuliaqutsiivugut.

Inatsisit tunngaviusut innarlernagit sinaakkutigaluguli ingerlaneq pissaaq.

Inatsisip atuutilersussap allangortariaqarnerani, misilitakkat katersorneqarnerani inatsisissap taarsiissutaajumaartussamut mianerisassat misilitakkallu ilaatinneqarnissaanut eqqummaarit-toqarnissaanik kaammattuivugut.

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisutsinnut sulinerminnut kusanartumut ingerlariaqqinnissaanut tunuliaqutsiivugut oqaatigineqartullu nalunaarusiornerminni aamma ataqqillugit ingerlari-aqqinnissaannik kissallugit.